

stede, men vi Andre vide ikke Noget derom, og der iagttages jo en stor Laushed i den Henseende. Hvad der er os meddeelt, forekommer mig ikke at lade os formode, at der er noget Saadant tilstede. Men er det Tilfældet, da spørger jeg, er det rigtig med Hensyn til en Sag som denne at indrette sig efter en Fantasi, efter en tænkt Mulighed, som saa at sige ingen Udsigt har til at blive til Virkelighed? Dette kan jeg ikke finde. Efter min Mening er der kun to Veie, som Danmark kan have at gaae, naar det vil haabe paa sin selvstændige Bestaaen. Den ene er den, som blev udtalt af det ærede Medlem for Præstø Amt's 1ste Valgkreds (Scavenius) igaar, da han talte om dem, der raabte paa en neutral Stilling. Ja, jeg tillader mig, uagtet denne Betegnelsesmaade, dog at vedfjende mig den Mening, at det Heldigste, der kunde indtræffe for Danmark under de nuværende Forhold, var en neutral Stilling, anerkjendt af Europa. Man kan sige, at det har kun Lidt at betyde i paafølgende Tilfælde. Men det har alligevel Betydning navnlig med Hensyn til Forsvarsvæsenet. Thi det er en Selvfølge, at dersom noget Saadant stede, vilde der blive stillet bestemte Forordninger til os. Deri er jeg nu ganske enig med det ærede Medlem, som jeg nævned, at vi ikke ere visse paa, at det ikke bliver billigere; men jeg spørger, om de, som have talt om Neutralitet, ere optraadte som dem, der have sagt, at Billighed, at Pengene er det Vigtigste. Det er mig ikke bekendt. I hvert Fald har jeg aldrig vedkjendt mig den Grundsatning — tværtimod! Kan man ikke opnaa dette, er der en anden Veie at gaa, som allerede er antydet af andre Talere i det foregaaende Møde. Thi var det da ikke meget bedre frivillig at vælge om muligt en Sammentræden med dem, under hvis Magtomraade vi desværre staa? (Modsigelse). Det er min Mening, at det var rigtigst. Det Første var den neutrale Stilling, det var det, som først skulde eftertrages. Det Andet var den frivillige Tilslutning, hvis en saadan var mulig paa Vilkaar, som Landet kunde være tjent med. Naturligvis, hvis det indtraadte, kunde vi heller ikke smigre os med den Tanke, at vort Forsvarsvæsen da ikke vilde komme til at koste Penge. Det vilde maasse koste meget betydeligt; thi det er jo aabenbart, at vi da vilde faae den Pligt at sørge for, at den vedkommende Allierede ikke blev anfaldet i Ryggen fra vort Land, og det kan sandelig ikke gøres med Lethed. Det forekommer mig, at Forholdene netop nu ere blevene saadanne, som det blev forudsat af Grundtvig i sin Tid, dengang han udtalte, at et forenet Danmark—Sverig—Norge burde træde i fredelig Forbindelse med Lybskland. Nu er Lybskland bleven en Enhed, og nu forekommer det mig, at Forholdene iøvrigt ere saadanne, at det vilde være heldigt, om denne af en af vore største Patrioter i sin Tid udtalte Tanke kunde

blive til Virkelighed. Men derom vide vi jo ikke Noget. Vi vide ikke, om Regjeringen tænker paa Sligt, vi have kort sagt ikke nogen Underretning om, hvorledes Regjeringen stiller sig ligeoverfor Ublandet. Kunne vi komme til at indtage en af disse to Stillinger, da siger jeg, at vi stode ligeoverfor en mulig Opgave i at forsvare vort Lands Selvstændighed med disse Forbindelser eller med denne Anerkjendelse af Neutralitet. Men naar vi ikke kunne komme til at indtage nogen af disse Stillinger, staa vi overfor den haarde Nødvendighed at erkjende, at vort Land ikke kan hævde sin Selvstændighed ved Hærmagt, naar det staa alene. Det er den sørgelige Nødvendighed, og det er godt, at det efterhaanden ogsaa fra Regjeringens Side bliver gjort klart, at saadan er Stillingen. Men nu spørger jeg: Naar Stillingen er en saadan, og der ikke for Regjeringen fremstiller sig nogen anden Mulighed ved Siden af den, som anerkjendes at være den værste, end den, at der kan komme en Allieret, er det saa rigtigst at anvende saa store, i Forhold til vort Lands Indtægter og Evne altfor store, Summer til et Forsvarsvæsen, ved hvilket man maa være belavet paa, at man ikke kan forsvare Landet i dets Helhed, ikke kan forsvare enkelte Dele deraf, men maa trække sig tilbage til Hovedstaden og efter en kort Kamp, naar den mulige Allierede ikke kommer, maa overgive Byen og dermed lade Krigen være endt? Jeg spørger: Er det rigtigst? Jeg kan ikke indrømme det. Smidlerid er det ikke min Mening, at man skal afvæbne. Det er jo en Beskyldning, der udslynges mod dem, der dele den Betragtning, jeg har, men den er falsk. Jeg siger, at det vil jeg ikke. Jeg vil have, hvad der ikke kan være Andet, at vi maa have et Forsvarsvæsen, men vi maa indrette det efter den Opgave og det Formaal, som kan naaes ved dets Hjælp. Det er en Selvfølge, at en Hær maa være Lovens Arm, det maa være den, som skaffer Lovene og Regjeringen Lydighed i paafølgende Tilfælde. Men dernæst kan den ogsaa yde en anden Tjeneste, og det er Noget, som jeg i høi Grad sætter Pris paa, og som jeg tror, er det Nyttigste, som Hæren kan gjøre for Landet. Det er jo aabenbart, at naar alt Mandskab bliver udstrebet, og alt Mandskab bliver indøvet, bliver der en Tid i hver enkelt Mand's Liv, hvor han kommer til at erkjende den haarde Nødvendighed,

Rettelser.

Sp. 768, R. 8 f. n.: „slig Forandring sker med No- lig, og boier jeg mig derfor.“, læs: „slig Foran- dring sker, boier jeg mig med Nødsighed derfor.“